

NOTA METODOLOGICZNA **BADANIE PLANÓW EDUKACYJNYCH I ZADOWYCH MŁODZIEŻY**

ZAŁOŻENIA

Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru i wyboru wniosków w ramach Programu „Rozwój lokalny”, do diagnozy problemów i potencjałów rozwojowych zaleca się wykorzystanie narzędzi opracowanych przez Związek Miast Polskich. Zaproponowane narzędzie ankietowe jest jednym z nich.

W ankiecie uwzględniono oczekiwania związane z naborem wniosków. Zgodnie z pkt. 5.1. Regulaminu pn. *Główne problemy i wyzwania* wskazują się obszary do jakich powinni odnieść się Wnioskodawcy. Należą do nich m.in. przedsiębiorczość lokalna oraz edukacja.

Zgodnie z pkt. 5.2. Regulaminu pn. *Zakres tematyczny*, jako minimum w zakresie projektu/ kompletnej propozycji projektu Wnioskodawcy powinni odnieść się do wymiarów:

- społecznego, np. w zakresie podniesienia poziomu edukacji na różnych poziomach, projektów animacyjno-aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży, rozwoju usług z zakresu edukacji
- gospodarczego, np. wspierania przedsiębiorczości, wzmacniania lokalnego rynku pracy, szczególnie pod kątem osób wchodzących do rynku pracy, powiązanie systemu edukacji z potrzebami lokalnego rynku pracy.

Na wszystkie powyższe elementy odpowiada zaproponowane narzędzie. Dodatkowo w ankiecie w module „miasto” porusza się wymagane kwestie środowiskowe.

Wyniki zaproponowanej ankiety powinny służyć jako przyczynek do dalszych pogłębionych badań czy analiz (np. w wyniku zidentyfikowania potencjalnego źródła problemu), z zastosowaniem narzędzi jakościowych (np. wywiady indywidualne lub grupowe).

Ankieta może być wykorzystana przez gminę w zależności od potrzeb, np. w procesie programowania strategii, lokalnych programów rozwojowych, na potrzeby aplikowania o dofinansowanie projektów ze środków europejskich. Poruszana w ankiecie problematyka jest jednym z filarów rozwojowych terytoriów.

CEL BADANIA

Głównym celem przeprowadzenia ankiety jest zdobycie lub uzupełnienie wiedzy (w odniesieniu do danych zastanych lub badań jakościowych) w zakresie trudności odnalezienia się młodych ludzi na rynku pracy, przyczyn bezrobocia wśród osób młodych wchodzących na rynek pracy oraz ich stosunku do przedsiębiorczości, przejawianych postaw przedsiębiorczości i aktywności życiowej przez poznanie planów edukacyjnych i zawodowych osób w wieku 17 -20 lat, w tym mechanizmów podejmowania decyzji. Ankieta umożliwia określenie skali wymienionych problemów/zagadnień oraz stworzenie narzędzi naprawczych „szytych na miarę”, w obszarze edukacja - rynek pracy - lokalna gospodarka. Ponadto ankieta bada atrakcyjność osiedleńczą danej gminy i plany osiedleńcze młodych osób.

W praktyce wyniki ankiety umożliwiają podjęcie działań wzmacniających lokalny rynek pracy pod kątem osób młodych wchodzących na rynek pracy oraz lepsze powiązanie systemu edukacji z potrzebami rynku pracy.

ADRESAT

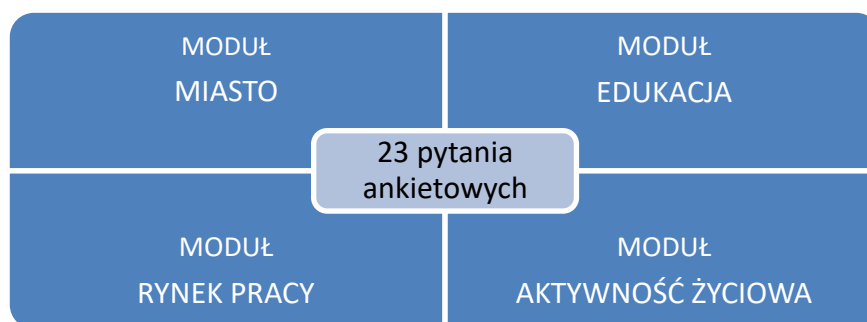
Władze samorządowe i podległe im jednostki organizacyjne.

NARZĘDZIE BADAWCZE

Ankieta

STRUKTURA NARZĘDZIA I ANALIZA WYNIKÓW

Narzędzie ankietowe składa się z 4 modułów: miasto, edukacja, rynek pracy, aktywność życiowa, zawierających 23 pytań zasadniczych i 7 pytań metryczkowych (łącznie 32 pytań).

Ankieta jest skondensowana ilościowo i jakościowo – tzn. wyczerpuje problematykę w każdym obszarze/module, dostosowana liczbą pytań do warunków jej realizacji. Zawarte pytania pozwalają na diagnozę oraz przedstawienie propozycji narzędzi prewencyjnych i naprawczych w kluczowych obszarach. Ankieta składa się z 12 pytań zamkniętych, 11 pytań półotwartych (tzn. z opcją „inne, jakie?”) oraz 2 pytań otwartych, co zapewnia szybkie wygenerowanie wyników i przygotowanie raportu analitycznego.

MODUŁ MIASTO

Pierwszy moduł „miasto” (pytania 1-5) ma funkcję wprowadzającą do ankiety.

MODUŁ MIASTO	Pytania ankietowe:
	1. Dla kogo MIASTO jest dobrym miejscem do życia i rozwoju? (<i>pytanie półotwarte</i>)
	2. Czy MIASTO jest dla Ciebie dobrym miejscem do życia i rozwoju? (<i>pytanie zamknięte</i>)
	3. Co zachęca Ciebie do mieszkania w MIEŚCIE, a co do jego opuszczenia? (<i>pytanie zamknięte</i>)
	4. Co wyróżnia MIASTO? Co jest jego cechą charakterystyczną? Z czym lub z kim Ci się kojarzy? (<i>pytanie otwarte</i>)
	5. Gdyby mogło się spełnić jedno Twoje życzenie i marzenie dotyczące MIASTA, jak by ono brzmiało? (<i>pytanie otwarte</i>)

Pytania te pozwalają na analizę sposobu postrzegania miasta przez osoby młode. Pozwalają zidentyfikować *genius loci* miasta oczami młodych ludzi, co może być przydatne w identyfikacji produktów miasta i na etapie warsztatów strategicznych. Wprawdzie młodzi ludzie nie partycypują jeszcze w pełni w użytkowaniu miasta, ale sposób postrzegania miasta w „przededniu” dorosłego życia wpływa na decyzje osiedleńcze (na późniejszych etapach dorosłego życia).

MODUŁ EDUKACJA

Drugi moduł „edukacja” (pytania 6-9) zawiera pytania o plany zawodowe, ocenę doradztwa zawodowego i ocenę jakości nauczania (ankieta pomija informacje, które są gromadzone przez szkołę. Ocena jakości edukacji odbywa się przede wszystkim przez ocenę efektów nauczania praktycznego, tak aby dać odpowiedzi na takie pytania jak na ile młody człowiek czuje się pewnie na rynku pracy po opuszczeniu szkoły, jakie ma wyobrażenie o rynku pracy, itd. Dokonywane jest podsumowanie nauczania w szkole przez wskazanie jej atutów – pytania tego typu wymagają głębszej refleksji, ponieważ respondent z reguły wychodzi z pozycji „uogólnionego innego”, a nie wyłącznie pozycji osobistych relacji i aktywności podjętych w szkole).

MODUŁ EDUKACJA

Pytania ankietowe:

6. Z czyjej/czyich rad(y) korzystasz planując dalszą edukację i rozwój zawodowy? *(pytanie półotwarte)*
7. Co zamierzasz po ukończeniu nauki w szkole średniej? *(pytanie półotwarte)*
 - 7.1. Gdzie chcesz kontynuować naukę? *(pytanie półotwarte)*
8. W czym potrzebujesz uzupełnić lub pogłębić wiedzę/kompetencje, aby znaleźć wymarzoną pracę? *(pytanie półotwarte)*
9. Co jest mocną stroną Twojej szkoły? *(pytanie półotwarte)*

MODUŁ RYNEK PRACY

Trzeci moduł „rynek pracy” (pytania 10-19) zawiera pytania o plany zawodowe, problematykę dojazdów do pracy, ocenę atrakcyjności miejsc pracy, w tym przedsiębiorczości. Młodzież kończąca naukę w szkole średniej dopiero nabywa doświadczenia zawodowego, dlatego pytania o rynek pracy są dostosowane do tych uwarunkowań.

MODUŁ RYNEK PRACY

Pytania ankietowe:

10. Gdybyś miał(a) problemy ze znalezieniem odpowiedniej pracy po ukończeniu nauki, to: *(pytanie półotwarte)*
11. Gdzie chciał(a)byś pracować? *(pytanie półotwarte)*
12. Gdzie chciał(a)byś mieszkać? *(pytanie półotwarte)*
13. Co w największym stopniu decyduje o tym, że w MIEŚCIE można znaleźć dla siebie dobrą pracę? *(pytanie zamknięte)*
14. Czego oczekują pracodawcy od młodych pracowników starających się o pracę? *(pytanie zamknięte)*
15. Jak oceniasz atrakcyjność poniższych miejsc pracy? *(pytanie zamknięte)*
16. Ile czasu jesteś w stanie poświęcić, aby codziennie dojeżdżać do atrakcyjnej pracy? *(pytanie zamknięte)*
17. Czy podjąłeś/ podjęłaś już kiedykolwiek pracę, za którą otrzymałeś wynagrodzenie? *(pytanie zamknięte)*
 - 17.1. Jakiego typu to była praca? *(pytanie zamknięte)*
18. Czy rozważasz prowadzenie własnej działalności gospodarczej? *(pytanie zamknięte)*
 - 18.1. Co i w jakim stopniu skłoniłoby Ciebie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej? *(pytanie półotwarte)*
19. Czy Twoja najbliższa rodzina prowadzi firmę rodzinną? *(pytanie zamknięte)*
 - 19.1. Czy Twoja rodzina oczekuje, że podejmiesz pracę w Waszej firmie rodzinnej? *(pytanie zamknięte)*
 - 19.2. Czy zamierzasz przejść lub pracować w Waszej firmie rodzinnej? *(pytanie zamknięte)*

Odpowiedzi na te pytania pozwalają rozpoznać predyspozycje do prowadzenia własnej działalności. W uzupełnieniu z planami podjęcia działalności gospodarczej władze otrzymują informacje do wykorzystania w kształtowaniu polityki wsparcia przedsiębiorczości i lokalnej gospodarki.

MODUŁ AKTYWNOŚĆ ŻYCIOWA

Czwarty moduł „aktywność życiowa” (pytania 20-23) zawiera pytania odnoszące się nie tylko do aktywności, ale także do postaw i wartości życiowych.

MODUŁ AKTYWNOŚĆ ŻYCIOWA	Pytania ankietowe:
	20. W jakim stopniu masz zaufanie do: <i>(pytanie zamknięte)</i>
	21. Co i w jaki sposób spędziłeś/eś czas wolny w ostatni weekend w MIEŚCIE? <i>(pytanie półotwarte)</i>
	22. Jeżeli spędzasz czas wolny w ciągu roku szkolnego poza MIASTEM, to najczęściej w jaki sposób? <i>(pytanie półotwarte)</i>
	23. Które z poniższych aspektów życia są dla Ciebie najważniejsze? <i>(pytanie zamknięte)</i>

4 | Strona

Odpowiedzi na pytanie o zaufanie do poszczególnych kategorii osób pozwala identyfikować kanały komunikacji, przez które można docierać do osób młodych, kształtując ich postawy i świadomość. Odpowiedzi na to pytanie mogą być wykorzystane w badaniu liderów lokalnych. Pytanie badające sposoby spędzania czasu wolnego pozwala opisać, gdzie ta aktywność jest najczęściej realizowana – w mieście, w którym się mieszka, czy poza miastem.

PYTANIA METRYCZKOWE

Ostatnia część ankiety składa się z tzw. pytań metryczkowych (pytania M1-M7), pozwalających uzyskać odpowiedzi dotyczących cech społeczno-demograficznych respondentów. Należą do nich pytania płeć, miejsce zamieszkania, typ uczęszczanej szkoły, wykształcenie i zawód rodziców, sytuacja materialna gospodarstwa domowego.

PRZEBIEG BADANIA

MIEJSCE REALIZACJI

Ankieta przeprowadzić w szkołach, **wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych** publicznych (bez szkół specjalnych). Wyłączenie z badania szkół prywatnych wynika z konieczności zachowania krótkich terminów realizacji badania.

ORGANIZACJA I WYMAGANIA SPRZĘTOWE

Ankieta powinna być **rozprowadzona on-line**, za pomocą specjalnego dedykowanego badania w danej szkole/ gminie link z ankietą. Ta forma pozwala przeprowadzić badania w krótkim czasie i umożliwia kontrolę administratora/ organizatora w trakcie realizacji badań.

Wypełnienie ankiety on-line w tym samym czasie przez uczniów wymaga dostępu **do pracowni z komputerami z dostępem do Internetu**. Wypełnienie ankiety zajmuje **około 30 min** (max. jedną godzinę lekcyjną). Na wybranych/ wskazanych przez dyrektora szkoły zajęciach nauczyciel realizuje badania.

Jako administrator lokalnej sieci (w danej klasie) otrzymuje hasło i login do badania on-line, uruchamiając tym samym dostęp do ankiety na pozostałych komputerach w klasie. Uczeń nie może otrzymać loginu i hasła do ankiety!

Bez względu na wybór liczebności badanej populacji – badanie pełne/ badanie na próbie – **należy pozyskać informacje o liczbie klas i uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych w mieście**, co pozwala lepiej zorganizować (wiedza na temat wielkości badanej populacji) i kontrolować przebieg badania. Doradca Miast może wesprzeć Zespół Miejski przez przekazanie wzoru pisma do Starosty w przedmiotowej sprawie. Niezbędne informacje do pozyskania to:

Tabela liczebności uczniów ostatnich klas

Nazwa szkoły (typ szkoły – liceum, technikum, szkoła branżowa I stopnia)	
Rodzaj szkoły (publiczna, niepubliczna)	
Ilość uczniów w ostatnich klasach (łącznie)	
Ilość klas (ostatnie roczniki)	
Liczebność poszczególnych klas	
Klasa...	
Klasa...	
...	
Klasa n	